

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok ... 4 koruny — hal. Na pol roka ... 2 " — " Na štvrt roka ... 1 " — " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo : Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	--

Protest okresu žabokretského.

Štefan Tisza, ktorý z ukradených peňazí zakúpenými jeho mungovskými otrokmi bez statočnosti a presvedčenia

na krajinu uvalil stá a stá millionov nových vojenských tiarch,

ktorý každoročne o veľa tisíc viac rekrútov assentovať dá ku vojsku,

ktorý nemožným učinil, aby v parlamente prijatý bol poriadny spravodlivý volebný zákon ku všestrannému uspokojeniu každej vrstvy obyvateľstva krajiny,

ktorý úplne utlačil slobodu shromažďovania sa ľudu,

ktorý nesvedomite odopiera najspravodlivejšie a najživotnejšie požiadavky malých hospodárov, priemyselníkov a hladom morenej triedy robotníctva,

ktorý spravodlive vyvolených zastupiteľov ľudu šablami a revolvermi ozbrojenými drábmí vyhadzovať dá z parlamentu, len preto, aby nemohli ohrožovať sa proti páchaniu panám a ozbijaniu krajiny o jej ústavu a slobody,

ktorý verejne oblizuje sa s Lukácom, s najväčším to panamistom Európy,

ktorý najnovším jeho zákonom úplne zničí ide slobodu tlače, tým cieľom, aby opozičné noviny nemohly vykričať jeho nezákonnosti a hrozné panamy, aké s jeho povedomím páchajú mali a veľkí mungovci,

ktorý najnovšie len 500 millionov, teda pol miliarda korún pod neslýchane úžerníckymi podmienkami požíciava, aby úplne ožobráčil krajinu:

tento despota a neobmedzený diktátor Uhorska, novým podelením volebných okresov celú krajinu kommassovať ide medzi mungov.

Pri tejto mungovskej kommassácii Tisza strojí sa zotref viac pevných opozičných volebných okresov a medzi týmito aj **volebný okres žabokretský.**

Proti tomuto attentátu čo najostrejšie ohrozujeme sa všetci samostatní a seba povedomí voličia okresu žabokretského!

Tisza s jeho mungovcami žabokretský volebný okres zotref ide z hlúpej a hnusnej pomsty. Náš zmužilý krajinský vyslanec Georg *Szmrecsányi* hlboko v žalúdku leží tak Tiszovi, ako všetkým mungom. Darmo sa namáhali prekaziť jeho poslanecké účtovania. On v početných ľudových shromaždeniach neohrozene pokázal na všetky nezákonnosti Tiszové a panamy mungov. V samom krajinskom dome náš výtečný zastupiteľ Georg *Szmrecsányi* o zločinstvách mungov a o Tiszovej hrúzovláde povedal také reči, ktorými vzbudil pozornosť všetkých vážnych politických kruhov krajiny. Pre toto jeho rozhodné a mužské vystupovanie idú sa pomstiť ubrýzganí mungovci. Keď mu už ináč škodiť nevedia, idú ho pozbaviť jeho istého volebného okresu, tým spôsobom, že ho jedno-ducho zotrú z površia zemskeho.

Ku zotreniu žabokretského okresu viedla mungov aj podlá pomstva proti seba povedomým a neohrozeným voličom tohoto okresu. Darmo nás prehánali a nespravodlive pokutovali mungovskí slúžnovci, darmo nás prenasledovali notári, my sme pevne vydržali pri našom výtečnom zastupiteľovi a pri nepoškrvnenej zá-

stave našej kresťanskej ľudovej strany. Z pomsty teda aby dobili túto pevninu chrabrých ľudákov a zlomili našu neústupnosť, zotreli nám náš okres. Nazdávajú sa, že keď nás z polovice privteli do prievidského okresu a z polovice do veľkopolčianskeho okresu, vtedy už vyhrali. V tomto ale veľmi sa zklamú. Ani jeden osvedčený ľudák, nech si ho hodia do prievidského alebo veľkopolčianskeho okresu, nikdy ne zradí svoje čisto kresťanské zásady a nikdy nebude hlasovať na ubrýzganého kandidáta mungovského. Veď my veľmi dobre vieme, čo zamýšľajú docieliť mungovci. Nazdávajú sa, že keď náš okres skommassujú, takým spôsobom zabezpečia si víťazstva tak v Prievidzi, ako aj vo Veľkých Topolčanoch. To sa im však nepodarí. Bo keď sa oni tak hnusne pomstia, my tiež vieme čo máme robiť. A keď sme posiaľ nenávideli a z hĺbín srdca opovrhovali mungov, tým viacej ich nenávidieť a opovrhovať budeme napozatým.

Úplne presvedčení sme, že všetci voličia nášho okresu každého munga držia za najväčšieho zdierača krajiny a za svojho najväčšieho nepriateľa. Nebude aj tej moci, ktorá by kohokoľvek z nás k tomu nútiť mohla, aby sme zapreli svoje presvedčenie. Môžu nás stíhať, nespravodlivo pokutovať, naše presvedčenie ale nikdy v nás udusiť nemôžu. My v ktoromkoľvek cudzom okrese, slobodne a rozhodne vždy len na ľudáckeho kresťanského kandidáta budeme hlasovať, nielen z presvedčenia, lež aj z hlbokého opovrzenia proti mungom.

Veď len nechceme, aby do krajinského domu znovu vo väčšine dostali sa špinaví mungovci! Veď to len nemôžeme považovať za verejný záujem krajiny, aby štátny majetok za svoj vlastný držali vyhladovaní wungovci, aby do nekonečnosti okrádali štátne kassy, prevádzali tie najhusnejšie gšefty a robili miliardy nových dlhov.

Čo najostrej ohrožujeme sa preto proti celej mungovskej hrúzovláde.

Naše ohrožujúce slovo pozdvihujeme ale zvlášte proti svevoľnému zotreniu nášho volebného okresu.

Predlohu na zotrenie nášho okresu vyhlasujeme za svevoľný a hnusný atentát proti našim občianskym právam.

Zotrenie nášho volebného okresu držíme za najcitlivejšiu urážku každého seba povedomého statočného spoluobčana nášho.

Keď sa proti tomuto atentátu mungovskej hrúzovlády čo najostrej ohrožujeme, spolu verejne, pred celým svetom osvedčujeme sa, že žiadon statočný a oduševnený ľudák pri voľbách nikdy neprijme ani podplácania ani pijatiky, ani žranice a furmanky, lež že z celého srdca opovrhovať a bojkottovať bude každého munga.

My sme a do smrti ostaneme skalopevného presvedčenia kresťanskí ľudáci, povd'ační a verne oddaní našemu vyslancovi pánu Szmrecsányimu.

Znakom nášho protestu aj po všetkých našich údoliach ozývať sa má:

Nech žije Georg Szmrecsányi!

Nech žije kresťanská ľudová strana!

Dolu s Tiszom!

Dolu s mungovskými panamistami!

Stefan Tisza — redaktor.

Svevoľný despota Uhorska: Štefan Tisza neuspokojil sa s tou neobmedzenou vládou a mocou, ktorú do rúk sdrapil. Neni mu dosť, že on vynáša zákony. Neni mu dosť, že on je hlavným veliteľom snemovej stráže. Neni mu dosť, že snemových predsedov on trhá na šnórke. Tisza chce byť mocnejším a preto stal sa redaktorom maďarských ľudových novín, ktoré sa volajú «Igazmondó» — Pravdomluv-om. V nich uverejňuje svoje politické múdrosti a vychvaluje svoje svevoľné výčiny. Tisza ako redaktor zostúpil zo svojho despotského trónu, pred ktorým v prachu váľajú sa celé rady mungov a ráčil sa znížiť k ľudu maďarskému. Tomuto vysvetľuje svoju politiku; tomu odporúča mungovčinu a vábi ho k zrade. Áno k zrade, bo veď ľud maďarský odjakživa volil neodvisliakov; ani čuť nechcel o pečovičovi mungovi, včul však Tisza z týždňa na týždeň to píše v jeho novinkách, aby maďari na budúce nevolili neodvislých — lež mungovských poslancov.

Nás Slovákov to neomína, že Tisza skor-tešovať chce dolnozemskej kurucov, bo veď tí nás hádam ani neznajú. Možno toľko vedia o nás, že bývame medzi nebotyčnými vrchami

a jieme ovsenák. Ináč sme my „maďarom“ neznámi. Preto hovorím, že nás do toho zhola nič, že Tisza smungovčič chce Maďarov. Jestli sa mu to podarí, bude to jeho sláva a haňa maďarov. Lenže tej slávy sa Tisza nedožije, bo bárs je mohútnym despotom, ku tomu nikdy neprinúti maďarských sedliakov, aby čítali jeho «Igazmondó».

Že sa Tisza dal na novinárstvo, to je znakom toho, že sa blížia voľby. Poslal skoro každý ministerpredseda, keď bolo pred voľbami, počal noviny vydávať. Vychvaloval svoju politiku, nepriateľa ale hanil a tupil. Tak ako voľakedy ten chýrny «Opratový Kresťan», jak sa naň pamätáte. Aj ten chcel ľudákov sliberálčič, ako Tisza Maďarov smungovčič, lenže poriadny Slovák ani len do ruky nechtyl toho opratového, preto aj zdochol. Tak to bude aj s Tiszovým «Igazmondó». Papier tých noviniek sdrží síce veľa, lež aby Tisza to docielil s jeho novinami na čo špekuluje, to nebude. Mungovskí voličia čakajú od Tiszu nie noviny, lež peniaze, pálenku a guláš. Keď toho nebude aspoň toľko, koľko Lukács nakradol, tak čert vezme Tiszovú väčšinu. Nuž ale Tisza vo svojej namyslenosti tak ďaleko ide, že mungovských voličov nasýtiť chce s novinárskymi článkami. A preto nielen na maďarské kraje posielala svoje noviny, lež aj na Horniaky. Celé bále «Igazmondó» dochodia do slúžnovských a notárskych kancelárií a odtiaľ ich rozhadzujú medzi ľud. Taký rozkaz prišiel od fõispána. Tisza totiž fõispánov upovedomil, že bude vydávať ľudové noviny, aby sa postarali o ich šírenie. Fõispáni rozkázali slúžnovcom a títo notárom. A «Igazmondó» šíri sa. Tak mnoho predplatiteľov nemajú ani jedny novinky ako Tiszové, bo ich zdarma dávajú ešte aj Slovákom, bárs tí z nich ani slovička nerozumejú. Zato ale dobré sú tie Tiszové novinky na — istú vec. Že kto zaplatí trovy, ktoré Tiszové novinky stoja, o tom najlepšie povedomie má ministerský štátny sekretár Alexander Jeszenszky. Stojí to aj naše peniaze, bo každá obec, či chce či nechce, musí predplatiť na Tiszové noviny. Taký je rozkaz. A predplatné bere sa z obecných peňazí. Tak to bolo odjakživa. Len treba pohliadnuť do obecného rozpočtu, zaraz sa dozvieme, že koľkoraké noviny musia si obce predplatiť. Ne-

číta ich nikto. Ani ich len nerozvinú a predplatné predsa sinkassuje notár. To je hrusná nesvedomitosť. Majú obce iných výdavkov, že je toho až do vefa. Sú obce, ktoré 300—600 percentov príražok platia a to vláde neni dosť,

Obetovanie Jezuliatka.

lež musia si ešte predplatiť aj Tiszové noviny. My protestujeme proti tomuto zdieračstvu obcí. Keď sa Tisza zo samej pýchy a vysokomyselnosti na novinárstvo dal, tak nech to robí zo svojho vlastného vaku a nech neodaňuje itak chudobné obce. My Slováci len z toho ohľadu

sa ozývame proti Tiszovmu «Igazmondó»-vi. Nás Slovákov ten plátok nezhubí, bo veď mu nerozumieme a ho nečítame. Nás neprerobí na mungov. My už len ľudákmi ostaneme a budeme čítať len nášho «Krestana».

Ondrej Hladký.

82 millionov deficitu.

Prehliadli sme krajinské záverečné účty z roku 1912. a zhrozili sme sa nad nimi. Od dávna sme hovorili, že mungovská vláda s deficitom pracuje, lenže Tiszovci zakaždým to zapierajú, ba mámili ľud, že krajina v peňažnom ohľade nikdy tak dobre nestála, ako za Štefana Tiszu. A hľa, najvyššia účtovná sedria vykázala čierne na bielom, že krajinské záverečné účty koncom roku 1912. skončili sa s 82 millionovým deficitom, čo je nepodvratným dôkazom toho, že Tiszovská vláda zle a na škodu krajiny gazduje. Bo to je veru plané hospodárenie, keď príjmy krajiny nezaokryjú jej výdavky. A keď vláda roku 1912. tak zle gazdovala, akú súvahu zostavi z lanského roku, ktorý bol o mnoho nepriaznivejší, než rok 1912, bo balkánska vojna nepočítané milliony stála krajine a hrozila jej hospodárskou katastrofou. Po tomto mungovia nemôžu tajiť, že chýry o zbojníckom šafarení tisovskej vlády sú len zlomyseľné vymysleniny opozičiarov, bo veď najhodnoveršie fórum vykázalo, že krajina v peňažnom ohľade veľmi zle stojí. Mungovia teda nemajú spôsobu a možnosti, aby podvrátili toto smutné faktum. 82 millionov neni taká maličkosť, že by to tak chudobná krajina, ako je naša, bez následkov sniesť mohla.

Tak ďaleko sme došli za Tiszovho ministerpredsedníctva. Tak hľa pracuje mungovská strana. Koľko majstrovali predošli financministri na tom, aby udržali rovnováhu krajinského rozpočtu. Tu však prišiel Tisza s jeho mungovskou gárdou a uviedol také hospodárstvo, že krajinský rozpočet vykazuje 82 millionov škody t. j. vláda o tolko viac strovila. Tisza nebol splnomocnený na strovenie tohoto obnosu, to však včul zcela zamlčia mungovci. Bo Tisza vládne so všetkým a nenie nikomu sodpovedný.

V bohatej krajine 82 millionový deficit ne-

znamená osudné nešťastie, bo veď prameňom jej dôchodkov a príjmov je hospodárska sila obyvateľstva. U nás ale, kde krajinský rozpočet tak falošne zostavujú, že ku zaslepeniu ľudí miesto deficitu zvyšok vykazujú, 82 millionov je ohromný obnos. Bohaté krajiny môžu si dovoliť ten luxus, že viac strovia ako majú príjmov. Nie sú utisnuté na úver, ich peňažnú rovnováhu neohrozuje deficit. U nás však každý halier, ktorý vláda ľahkomyselne stroví, je nové a nové púšťanie krve ubohých daňujúcich občanov. V druhej krajine, hoďas vláda s deficitom skončí krajinské účty, vyukáže, že tie peniaze obrátila na produktívne investície, ktoré to krajine viacnásobne nahradia. U nás však ani Tisza, ani financminister nevie dokázať, že z tých 82 millionov čolien korunu obrátili na potrebné ciele, bo tie peniaze jednoducho zmizly. Ani Tisza a ani jedon mungo nevedia ukázať čolien jednu novú tvorbu, s ktorou by dôchodky krajiny alebo dobrobyt obyvateľstva napomohli boli. Ani na hospodárske, ani na kultúrne, ani na zdravotné ciele vláda z tých 82 millionov neobrátila ani haliera. Kde sú teda tie peniaze? Na čo ich vláda strovila? Kto bude účty skladať z tých zmiznutých peňazí? 1912-ročný deficit vláda svevolne spotrebovala. Nedala zaň krajine žiadnu náhradu. Ba nielen to, lež od kedy mungovia vládnu nad krajinou, narobili blízko osemsto millionov nových dlhov. Pýtame sa, kde sú tie milliony? Tolko vieme, že ich tisoenci vypožičali, lež o tom mlčia, že na čo ich obrátili. A za osemsto millionov dá sa veľa robiť. Tolké peniaze nezmiznú bez stopy, predsa však nemali sme z nich ani haliera osohu. Išly dolu vodou. Že vraj prežrela ich balkánska vojna. A či sa Uhorsko chcelo miešať do tej vojny? Žiadali sme my tie válečné prípravy, ktoré nás tolko millionov stály? Pravda nie. A predsa my sme ich museli složiť. Všetky účty vojenské my musíme zaplatiť. A najúžasnejšie je, že na tie ohromné farchy nemá krajina zaokrytia. Tisza ale predsa sa nepýta, že odkiaľ zaplatíme ten deficit a úroky nových dlžôb. Ba čo, ten šialený diktátor natoľko miluje krajinu, že mungovia na jedno jeho pokynutie odhlasovali o 63 tisíc viac rekrútov a o 122 millionov 925 tisíc korún viac dane. A ešte povie volakto, že Uhorsko nenie

mädom a mliekom tekúca krajina. Áno, je. Bohatí sme. Všetkého máme na zbyť. Najväčším našim bohatstvom je ale Štefan Tisza. Keby sme toho nemali, tak by sa krajinský rozpočet nekončil s ohromným deficitom, lež so zvýškom.

Fatranský.

Pustne Javorina.

Maďarský loveký časopis «Nimród» v poslednom čísle uverejňuje nasledujúcu smutnú zprávu: 6. januára dostalo sa do verejnosti, že knieža Hohenlohe všetky tatranské majetky svoje, ku ktorým prislúchajú panstvá javorinské, landecké, vyšňohágovské, križovesské a batizovské, za 58 millionov korún predal istému ruskému konzorciu, na ktorého čele stojí knieža hessendarmštadtský, bratranec ruskej cárovny. Dohodnutie sa už stalo, len predajno-kúpnu smluvu treba ešte shotoviť.

Knieža Hohenlohe ešte v jaseňi uzavrel, že viacej nedá krmieť zverinu v svojom javorinskom zverinci a na slobodných dráhach; to krmenie stálo ho ročne asi 200.000 korún. Čiastku loveckého osobníctva prepustil, ždarské urbárske territorium, kde ročne platil 30—40.000 korún škody, zverinou zapríčinennej, vypovedal. Chýrne zvieratá zverinca: turov a kaukazské skalné kozy predal, istú čiastku turov už aj odviezli cez galicijský Novýtarh, počet jeleňov znížil tak, aby mohli vyžiť na území asi 10.000 jutár a tak zadrží si z 900 kusov jeleňov len 250 do 300, ostatné dá zastreliť. So zastrelením poveril lovecké osobníctvo ktoré doteraz už aj zastrelilo 250 kusov a všetky poslali do Viedne. Srny ostanú okrem vyšňohágovských, na pokoji. Do prenájmu vziaté kěžmarské, rakúske a spišskobelanské lovecké územie, to najkrajšie a najbohatšie územie Vysokých Tatier na kamzíkov doteraz ešte nevypovedal; za to územie záplatil prenájomné už vopred na celý čas prenájmu.

Jestli by tá zpráva bola pravdivá, súrne žiadame, aby uhorský štát bezodkladne prekázil tú kúpnu smluvu!

Krešťanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

Katolícka Ludová Jednota v Richvalde.

Spišsko-richvaldská organizácia Katolíckej Ludovej Jednoty so spoluúčinkovaním miestneho farára a miestneho r. k. učiteľa Jozefa Oravec v učebnej sieni katolíckej školy 25. januára

Čínske ženy na hlave nosia svoje dieťa.

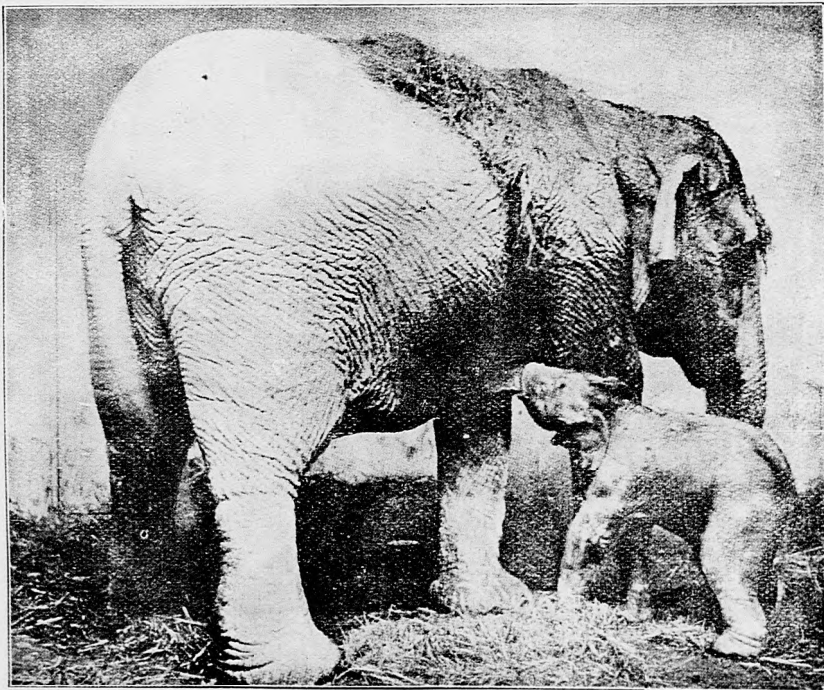
vydržovala svoju desiatu zimnú poradu, ktorej predmety boli nasledujúce:

1. Čo je krčma? O krčme hovorí istý slovenský bojovník proti opilstvu nasledovne: «Ako to často vyzerá v pálenčenej krčme, to je každému známo. To je niečo pekelné špatného. Divoký pekelný krik, zdusené, smradlavé povesie, že by človek radšej bol v sviňskom

chlieve; besné nadrapovanie sa v speve, že by človek radšej sto somárov rúčať počúval. A tie ľudského výrazu pozbavené zohavené tváre, oči divoké, vyvalené. Kde je tu ľudská česť a hodnosť? Veď keď si triezvy a na to si pomyslíš,tedy musíš uznať, že je to nie pre statočného človeka, tým menej pre kresťana, ktorého povolal Boh k večnej sláve v Kristu Ježišu. Ó, na obraz Boží stvorenie ľudia, čo ste to so sebou urobili? Ó, Ježišu Kriste, či krv tvoja svätá zmarená bude na týchto nešťastníkoch? A ako klajú, ako zlorečia, búchajú pästou na stôl, aké pluhavé slová vyslovujú. Za každým tretím slovom častovanie, bohovanie, prisahanie sa, boženie sa, že človek až trnie, nevediac, ako kresťanský človek do takého besného stavu, do takého hovädstva klesnúť môže. Horké je ich kresťanstvo; to je už dávno zradené diablovi. To všetko robí pálenka. Nie kresťanstva, ale ani len haňby ľudskej nemajú, aká sa u tých lepších pohanov nachodí.» Prečítala sa i protilehová rozprávka.

2. Vyzvanie ku spoločnému objednaníu zemiakov na sadenie od Sväzku uhorských poľných hospodárov, jeden metrický cent aj s frachtou dostať za šesť korún. Prečítané bolo aj vyzvanie ku spoločnému objednaníu umelého hnojiva, takzvaného superfosfátu od veľkobélickeho gazdovského kruhu.

3. Odporúčanie dobrého katolíckeho časo-

Slonica pleká mladé.

pisu «Sv. Adalbert» (Vojtech) K rozveseleníu prítomných slúžil grammofon.

Na «Posla B. Srdca Ježišového» hlásil sa jeden nový predplatiteľ.

Pracovná strana bez práce.

Keď už mungovci z ich porady v krajinskom dome hnusným násilienstvom vyhodili skoro všetkých vodcov opozície, v ich privátnom zasadnutí len behom krátkej hodiny a niekoľko minút zvestnú predlohu o reforme tlačového zákona prijali v podrobnostiach a hneď na to spravili si veľký oldomáš. Pri tom ale tak ustali, že na viacej dní odročili ich zasadnutia. Minulý týždeň zas aby pred svetom ukázali že ešte žijú, Tiszov švagor minister vnútra Ján Sándor mungovskej porade predostrel návrh o pdelení volebných okresov. Po tejto ťažkej práci zas odročili ich zasadnutia a len 10. februára shromáždili sa ku porade, v ktorej s veľkým oduševnením uzavreli, že len budúceho týždňa budú vydržiavať ich najbližšie snemové zasadnutie. Takto zahálajú tí mungovskí vyslanci, ktorých z ukradnutých peňazí sohnali Khuen a Lukács a pri masných hrncoch vydržiava diktátor Tisza. Celá mungovská pracovná strana nemá teraz žiadnej práce. Mungovci ostatne ich zahálaním viacej osožia krajine ako keby pracovali a ich nešťastnými zákonmi ďalej ozbijali Uhorsko o práva a slobody a na ľud uvalovali milliony nových tiarch.

Proti podeleníu volebných okresov medzi mungov.

Zo Spiša.

Ohľadom nového podelenia volebných okresov dozvedel som sa nasledujúce veci: Spišskosobotský okres mal byť zotretý, ostane ale i naďalej a tak naša stolica i na budúce má mať šesť volebných okresov. Vlchy nebudú viac prislúchať k novovesskému okresu, pripojia ale k nemu švedlér. Nemecké mestecká Lubica, Durand (Tvarošna) a Ménbárd (Vihov) pripojené majú byť k levočskému okresu a slovenské obce, ktoré ležia

za Podhradom, pridelia sa ku gelnickému okresu. Z toho iba to vidíme, že bezočiví liberálni mungovci celkom chcú znemožniť kresťanskú ľudovú stranu v levočskom a v novovesskom okrese. **Pridržajme sa ale k nej tým krčovitejšie!** Nech žije kresťanská ľudová strana a nech na večné veky zahyne hrúzovládár Tisza so svojou zakúpenou otrockou mungovskou čriedou! *Rozhorčený volič.*

Do pozornosti spišskosobotských voličov.

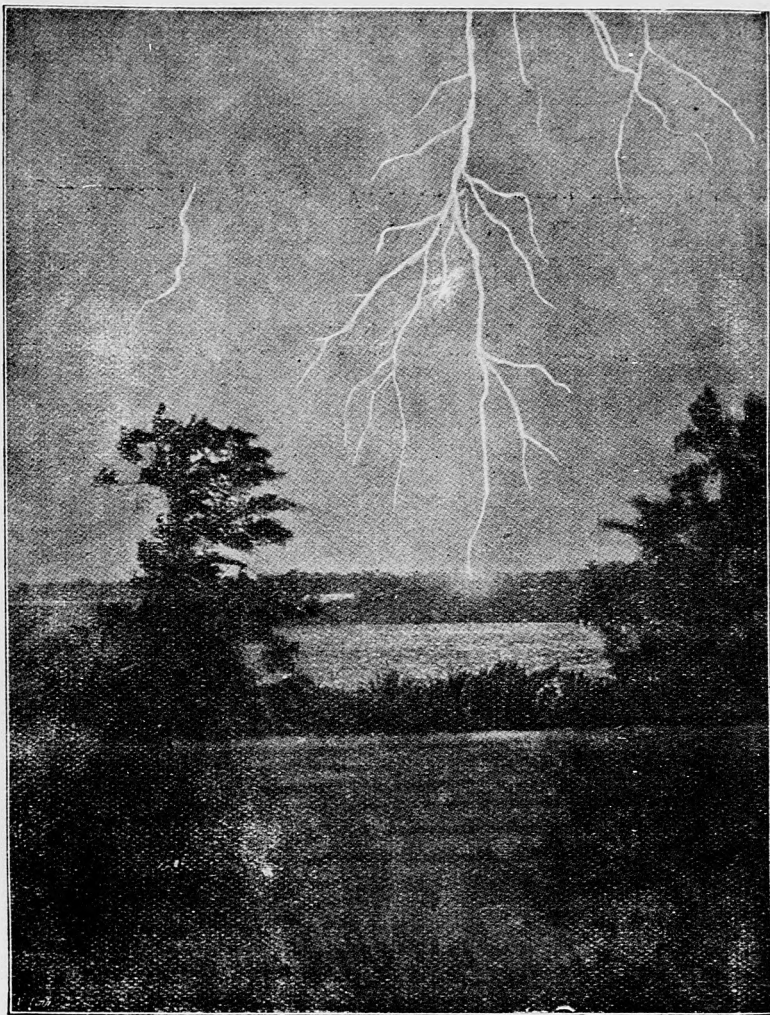
S prítomným všetkých ctených voličov spišskosobotského okresu pozornosť obraciam na to, že ablegát Jozef Takács minulé dni vyslovil sa v jedných budapešťanských liberálnych novinách, že on vo všetkomsúhlasí s najväčším panamistom Európy: s Lukácsom a s hrúzovládárom Tiszom. Pamätajme na to pri budúcich voľbách, ukážme Takáčsovi dvere a **vyvoľme si kresťanského ľudáka**, aby sme mali verného obhájcu našich občianskych ústavných práv a kresťanských zásad. Tkáča nám viac netreba, nech ide tkať, keď nás nechce a nevie zastávať! Kresťanskí ľudáci hor' sa do práce, upevňujte kresťanskú ľudovú stranu! *Povedomý volič.*

Položenie na Balkáne.

Z balkánskeho polostrova takmer s každým dňom dochádzajú nové prekvapenia, o ktorých podávame nasledujúcu stručnú zprávu:

Rumunsko, Srbsko a Grécko utvorily sväz proti Uhorsko-Rakúsku. Cieľom tohoto sväzu je: pre Rumunsko anektovať Sedmohradsko a pre Srbsko podmaniť tie kraje Dolniakov, ktoré obývajú Srbi a Horváti.

Knieža Vilhelm Wied odhodlal sa konečne že **prijme ponúkaný mu trón albánsky**. Aby veľmoci knieža Wieda naviedly ku prijatiu albánskeho trónu, slúbily mu, že pre Albániu vyprostredkujú mu pôžičku 60 millionov korún. Ponevác ale záležitosť tejto pôžičky vzdor zakročenia veľmoci do dlžky sa fahá, Uhorsko-Rakúsko a Taliansko kniežatovi Wiedovi, neodvisle od spomenutej pôžičky, daly 10 millionov mariek, po čom on hneď odcestoval do Ríma

Fotografia hromobitia.

a najbližšie príde do Viedne. S koncom februára prijme albánsku deputáciu v Neuwiede a potom hneď s celým jeho dvorom odcestuje do albánskeho mesta Durazzo, kde už teraz sverbovali dvesto mladých Albánov k utvoreniu telesnej stráže a robia veľké prípravy ku jeho privítaniu.

B E S E D N I C A.

Štvrté Božie prikázanie.

Aký šťastný je človek, ktorého Boh dobrými a poslušnými deťmi obdaril. Koľko radosti máva taký otec, ktorý je obkľúčený dobrými deťmi! Srdce mu hrá od radosti, keď vidí, že mu deti dozrievajú, deti sú nádejou rodičov, od nich očakávajú, že im svojím časom staré dni osladia a to právom, bo veľký je dlh, ktorým sú deti dlžní svojim rodičom za tie nesmierne radosti, trampoty a za tú nesmiernu obetavú lásku, ktorou rodičia vychovávali a opatrovali deti svoje.

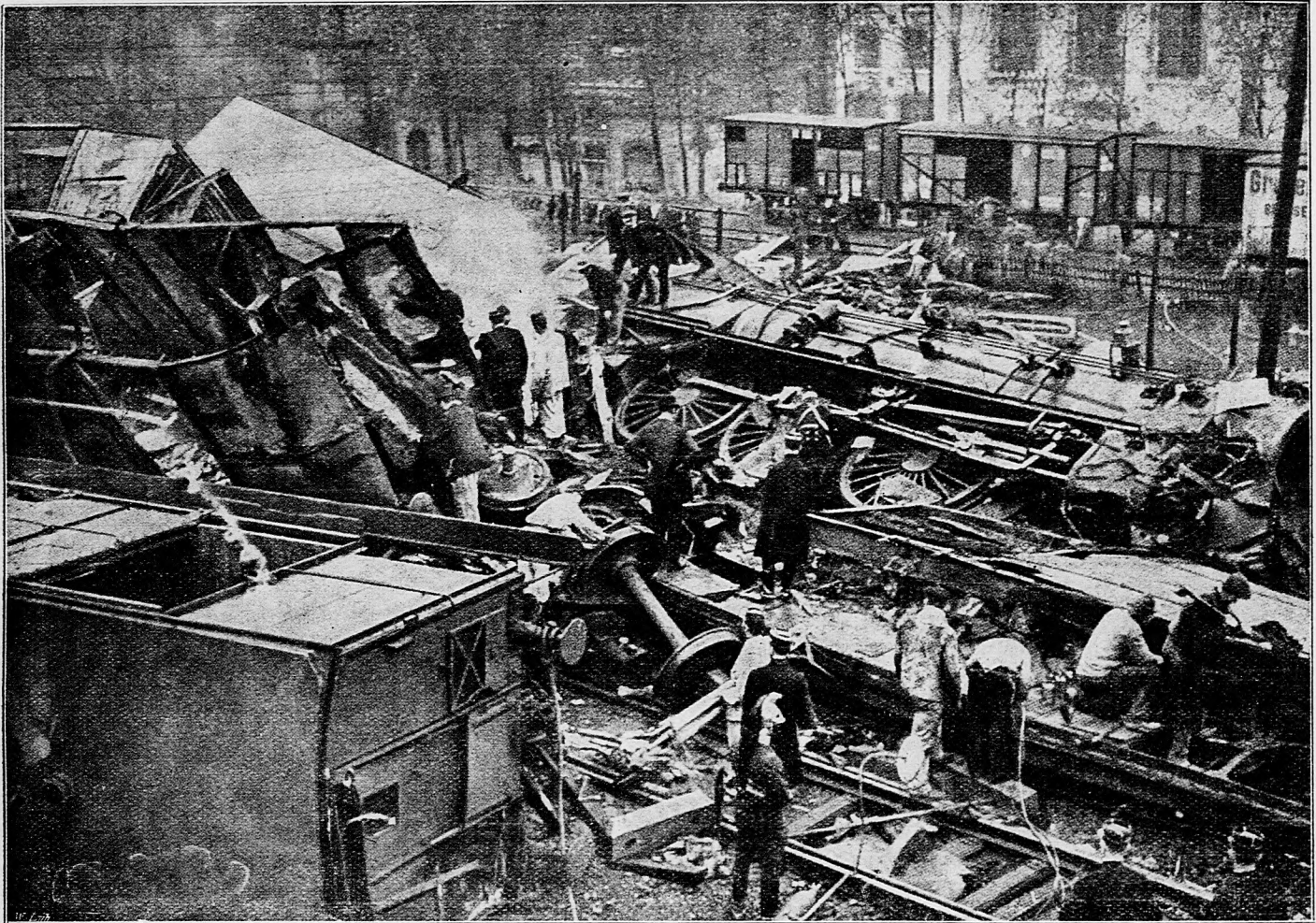
Jako by teda človeka nezabolelo srdce, keď vidí, že sa najdu nevďačné deti, ktoré nielen zabúdajú na detinské povinnosti, lež sa zpyšnejú a zplanejú, ro-

dičov svojich rozhorčujú, opovrhujú, ba aj zapierajú. Také deti zabúdajú, že pravý Sudca, ktorý prikazuje, aby sme si otca a matku ctili, priestupníkov prikázania svojho skôr alebo neskôr trestať bude tak, ako to zaslužia. Beda tým deťom, ktorých pred pravým Sudcom vlastni rodičia obžalovať budú. Ale takéto deti prv než sa pred súdnu stolicu Boha dostanú, už tu na zemi trestom Všemohúceho bývajú stihané.

Čas sa blížil ku Trom kráľom. Zima bola veľmi krutá. Mrzlo vo dne v noci. Jedného večera toho zimného času bola obec L. taká, ako vymretá. Každý sa utiahol do teplej izby. Na dolnom konci obce stál

zlé časy dožije. Ubohý človek sa žaluje, že si ho syn nectí, nevesta ani len névsíma a vnúcatá ho neposlúchajú, taký je vo vlastnom dome, ako piate koleso vo voze. A koľko sa natrápil za mladi, len aby aké-také gazdovstvo nadobudol pre syna. Ale sa veľmi zklamal v synovi. Bo si tento otca od toho času, čo prevzal od neho dedičstvo, len toľko váži, ako svoju starú huňu. Keď ju upotrebiť nemôže, nuž ju odhodí. Starček za čas omáľal v ústach chlieb. Ale ponač nemal zubov, suchého ehleba jest nemohol, následkom čoho položil ho na prípecok.

— Syn môj — prehovoril o krátky čas — nevlá-

Hrozná železničná srážka pri Melune vo Francúzsku.

úhladný dom zámožného gazdu, z okien ktorého vyvyrážalo svetlo kahanca. Tam dnu v dobre zakúrenej izbe sedeli domáci práve pri večeri. Matej Šubiak, asi štyridsaťročný, zdravý a čerstvý domáci gazda sedel na prvom mieste, pri ňom manželka a deti, jeho dvaja chlapi. Všetci chutne jedli mäso, ktoré sa pred nimi parilo,

Na lavičke pri peči sedel jeden starček. Vlasy mal biele ako sneh. V trasúcej ruke držal kus suchého chleba. Kým vládol, bol pilný, robotný a sporivý. Teraz je neschopným starcom a ponač mu čas a práca odňaly sily, u syna trávi ostatné dni svojho života. Ale starček sa zle má. Kedysi by nebol veril, že také

dzem hrýzf ten chlieb, daj mi kúsok toho mäsa, čo pred sebou máš, azda je mäksie.

— Ale nepreberajte ustavične — okrikol ho syn — jedzte, čo vám predložili.

— Keď ho nemôžete hrýzf, tak sa dívajte naň! — odsekol surove Matej, schytil pred ním stojacu flašu s páleným a dobre sa napil.

Starček na takúto reč trochu zamíkol. Trasúcou sa rukou utrel si slzavé oči. O chvíľku ale zase prehovoril:

— Veľmi som hladný, už tretí deň sa len suchým chlebom živím. Daj mi, pre Boha fa prosím, trochu variva!

Na cintoríne.

— Nuž a od čoho ste tak vyhladili? — spýtal sa drsnato Matej. — Snáď od posedávania? Veď celý deň ani len slamku nepreložíte. Teda ani nežiačajte také niečo, čo ste nezaslúžili. Sväté písmo hovorí: «Kto nerobí, nech ani nejie!»

— Boly časy, keď som zo dňa na deň robieval — riekol starček smutne — len abych tebe každodenný chlieb zarobil. Vtedy som si myslel, že keď ma raz sily opustia a prevládzu slabosti starých rokov, podobnou láskou znášať budeš moje slabosti, ako som ja znášal tvoje. Ale som sa zklamal, hrozne zklamal v tebe, syn môj, bo si ma už dosť zarmucoval. Nuž nech ti Boh odpustí.

— Ach nuž a čímže som vás zarmucoval? — riekne na to Matej. — Vždy sa vám jedlo nepáči! Veď vás len nemôžem vtáčimi jazykmi krmíť.

— Podivný stavec, celá farcha v dome — nasnula reč žena Matejova — ustavične hundre! Keby ho už len Boh k sebe povolal! Načo aj žije taký bezvládný stavec?

— Oj, áno, keby ma už len povolal Boh — odvetil starček skrúšene sopnúc ruky. — Vždy som hotový k tomu. Pre mňa už i beztak niet radosti na tomto svete. Čo mám ešte čakať od tohoto života, keď ma už i vlastné dieťa zunovalo. Duša mi už túži k dobrému Bohu a úfam, že ma už dlho čakať nenechá. Zatial nech sa stáva vôľa Božia.

— No, už dosť bude, starý — vtrhol mu Matej do reči. — Zjedzte večeru a lahnite si spať.

— Netreba mi jedlo. Dosť ste ma už nachovali žalostou. Zarmútené srdce moje žiada úľavy a teľa moje záživy, ale tu sa mi nedostáva ani jedno.

Starček nato vstal, položil na hlavu klobúk a išiel preč.

— Kde to idete, otec? — pýtal sa odchádzajúceho Matej. — Veď sa tam von už zotmilo.

— Nestaraj sa ty o to, že kde idem — odvetil starček — idem ta, kde ma ešte nikdy nezarmútili, k mojej dcére Marke.

— Tak? Nuž teda s Bohom, len choďte, keď ste si tak obľúbili tú vašu milú dcéru, ešte vám i dvere otvorím — riekol Matej posmešne.

— Nechaj ho, Matej, aspoň nám nebude vždy hundrať — riekla žena s podobným posmechom — dcéra ho zaiste paštétňami bude chovať.

Starček zamočiac prsty do posvätenej vody pri dverách, prežehnal sa a vystúpil von z domu. Tam von fučal štiplavý vetor, ktorý vynútil stzy z očí starca. Čo chvíľa mu visely ľadové cúcele na brade a fúzoch. Sotva spravil niekoľko krokov, začal ustávať.

Krutá zima — zamrmlal starček. — Sadnem si trochu odpočinúť, bo som už trochu ustal. Tak hľa, a sadnul si ku jednému plotu. — Tu som aspoň chránený od vetra. Taký je starý človek, hneď sa ukoná. Ani sa nečudujem nad tým, veď ma už roky hodne oslabily.

O chvíľu ho už začal sen premáhať.

— Trochu si podriemem, aspoň mi údy nebudú mdlé a ustaté — riekol starček a zaspal.

A pravdu hovoril, bo keď sa raz zase prebudí, údy jeho mdlobu a unavenosť už viac cítiť nebudú. Rano ho zamrznutého našli pri plote.

No, pán Boh mu daj večný odpočinok, aspoň sa už viacej nebude trápiť — riekol Matej bez sústrasti, keď zočil zamrznutú mrtvolu svojho otca.

— Veď už i tak bol starý — priložila jeho žena — aspoň sme sa ho striasli. A bezcitný syn ani len slzu nevy pustil nad rakvou svojho otca.

★

Päť rokov minulo od toho prípadu a za päť rokov sa veľké premeny stávajú na svete. Po uliciach obce L. kráčal jeden chlap s ovisnutou hlavou. Mal na sebe ošúchanú halenu so záplatou na záplate. Čižmy sú mu motúzami poviazané, aby sa nerozpadly. Tento otrhaný človek kráča ku posmechu samopašných detí z domu do domu po pýtani. A tento poľutovaniahodný človek neni nikto iný ako Matej Šubiak, ktorý sa ešte len pred piatimi rokmi veľmi dobre mával a ktorého Boh pre nevďačnosť, ktorú vlastnému svojmu otcovi cítiť dával, do najväčšej biedy uvrhol. Prišiel čas, aby pocítilo ruku Božiu to dieťa, ktoré vysmialo vlastného otca, ktorému malo po Bohu ďakovať všetko. Žaloby otca sa povzniesly do neba a dopustil na planého syna neresť. Po nešťastnej smrti otca na vidomoči opúšťalo požehnanie Božie nášho Mateja. Statok mu vyhynul, siatiny mu zničil kamenec, nepriatelia ho prenasledovali, planí ľudia ho oškodzovali, všetko mu hynulo a mizlo. Čo sa koľko napracoval, jeho práca nemala zdaru a majetok mu zo dňa na deň ubýval. Keď videl, že sa marne trápi, rozžialil sa a oddal sa pijanstvu. Za krátky čas prepil zbytky majetku do posledného haliera. Manželka mu tiež od žialu zomrela. Deti jeho byly prinútené na cudzí chlieb. V otcovskom dome ubytovali sa cudzí ľudia a Matej nemal ani miesta kde by hlavu sklonil k odpočinku. Z domu do domu chodieval, aby si vyžobral kúsok chleba a keď pred ktorým domom zastane, vyvedú rodičia svoje deti pred neho a rozprávajú im, že ako tresce Boh Mateja Šubiaka preto, že si otca nectil. Múdri rodičia pri takejto príležitosti nezameškajú deti svoje napomenúť, aby jestli do podobného nešťastia padnúť nechcú, nikdy nezabudly na štvrť Božie prikázanie: «Cti otca svojho i matku svoju.»

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Krešťan». «Krešťan» už cez XXI. dvadsaťjedon rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krešťan číta a predpláca len «Krešťana».

CHYRNIK.

Vojenská porada. Za predsednietva jeho veličenstva kráľa 4. februára v Schönbrunne zasedala porada poľných zbrojmajstrov, aby rozhodla v tých zmenách, ktoré sa majú stať pri záplnení najdôležitejších postavení armády. Na porade súčasťníci sa: spoločný minister vojny, hlavní dozorcovia armády a dozorcovia jazdy a pechoty. Odstúpenie generála rytiera Alfreda Zieglera, skutočného vnútorného tajného radcu, veliteľa druhého vojenského sboru a viedenského veliteľa je už dosiaľ isté. Za veliteľov vojenských sborov pravdepodobne budú povýšení dvaja generáli a síce tí, ktorí sa na manévroch v Česku vedením vojenských sborov zvlášte vyznačili: poľný podmaršall, triedny šéf v ministerstve rakúskeho landwehra Franc Bockenheimer a a poľný podmaršall Karol Kirchbach, ktorý je teraz jazdeckým dozorcem rakúskeho Landwehru.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbric v I. tohoročnom obežníku svojom cirkevnom velebné duchovenstvo biskupstva vyzýva ku neunávenej a vytrvalej pracovitosti v obore rozširovania ducha Krista Pána, odporúča rozširovanie katolíckej tlače, Katolíckej Ludovej Jednoty, nakladá aby školské dietky častejšie pristupovali ku sv. prijímaniu a podáva účtovnú zprávu o príjmoch a výdavkoch vranovského domu Piusa zostaralých a nemocných kňazov. V minulom týždni pri kráľ. súde bolo prvé pojednávanie o trestaní nedospelých hriechníkov, z ktorej príležitosti veľavýznamnú reč povedal osvietený pán biskup. V spolku katolíckych tovaryšov Géza Horváth, professor náboženstva tunajšej reálky, 1. februára prednášku držal o Kolpingovi, zakladateľovi katolíckych tovaryšských spolkov. Do výboru sv. stolice ku posudovaniu farárov skrze osvieteného pána biskupa vymenovaní sú: dr. Emil Sebeczky professor bohoslovía, Ludvik Konrády kanonik a mestský farár a Adalbert Zaborovszky praepošt a farár prešovský. Dvaja prví vymenovaní sú aj za examinátorov prosynodálnych. — Mariánska Kongregácia spolku katolíckych tovaryšov 2. februára usporiadala slávnosť ku počte Panny Marie hromničnej, z ktorej príležitosti prednášku držal Karol Szentiványi praepošt rátótsky. Dr. Hugo Baintner dekan tunajšej kráľ. akademie najnovšie napísal veľavýznamné memorandum, v ktorom rozhodne žiada prinavrátenie university košickej. Ludvik Konrády kanonik a mestský farár zamýšľa vydávať noviny, cestou ktorých v nepretrženom kontakte chce byť s katolíckym obecnstvom mesta. Pani Ladislavova Szalay na chlieb sv. Antona darovala 100 korún.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Satmársky biskup dr. Tibor Boromisza pre vyššiu bohosloveckú výučbu kňazov, skončivších svoje bohoslovecké štúdiá na universite budapešťanskej složil základinu 30.000 korún. — Rábsky kanonik Ignác Mladoniczky na podporu katolíckej tlače dal 200 korún a prešporská kapitula 100 korún. — Nektori biskupi a kanonici

k utvoreniu takzvaného bieleho divadla, v ktorom by šetrily sa viera, dobré mravy, obetovali 655 korún. — Krajinskému katolíckemu uhorskému školskému spolku darovali: ungvársky gr. kat. biskup Anton Papp, ostrihomský kanonik Julius Fehér a vesprímsky kanonik Pavel Peller po 100 korún. — Ostrihomský veľpraepošt praelát-kanonik Franc Blümelhuber na jubileumový kostol Franca Jozefa I. «Veľkej Panej Uhorska» daroval 100 korún. — Ostrihomský kanonik Michal Bogisich spolku sv. Tomáša Aquinského daroval 100 korún.

Z biskupstva spišského. Skut. vn. tajný radca, osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy na podporu časopisu «Kráľovna Sv. Ruženca» dal 50 korún Kézmarokský kaplán Ján Kukura na viedenskej universite po predbežných zdarných zkuškach povýšený je za doktora bohoslovía.

Chýry zo Šáriša. Prešov: V tunajšom veľkom farskom kostole 4. februára vybavovaná bola veľkolepá slávnosť. — Franc Répászky, vicedekan a farár obce Bakonysárkány biskupstva stolnobelohradského slávil tu 25-ročnú pamiatku svojho vysvätenia za kňaza, z ktorej príležitosti manuduktorom mu bol Adalbert Zaborovszky, praepošt-farár prešovský a pri sv. omši pomáhali mu jeho nekdajší spolužiaci, farári šárišskí. Po sv. omši jubilant požehnanie udelil asistentom, sestrám bratovi a početnému národu v kostole prítomnému. — Mesačný jarmok vydržiavaný bol 3. februára. Vzdor tuhej zimy mnoho statku dohnali na jarmok. Sporiteľňa šárišskej stolice v minulom roku docielila 68 tisíc korún čistého dôchodku. Účastinárom dala 6% dividendy. Na domoveň tunajších slepých darovali: Sporiteľňa Giraldská 20, Sporiteľňa Héthárská 10, mesto Kiszeben 5, žiaci grécko katolíckej školy z Miklósvölgy 5, Pavel Szklenár učiteľ z Keczerkosztolány 2 kor. — *Bardijov:* Tunajší katolícky čitateľný kruh 2. februára zariadil fašiangovú zábavu s divadelným predstavením ktorým na nový dom nemocnice docielené bolo 340 korún čistého osohu. *Szinye:* Tunajší gazdovia utvorili spoločnosť cieľom dorábania a pestovania zelenej potravy. Stanovy spoločnosti potvrdilo ministerstvo orby. *Harapkő:* Vilhelm Vajhand, tunajší statkár 30. januára zomrel v 49. roku pracovitého života svojho.

Z baňskobystrického biskupstva k spolku katolíckej tlače ako druhá čiastka tlačovo-nedeľnej offery došlo 360 kor. 73 halierov.

Chýry zo Spiša. Mesto Podhrad dostalo 6000 a mesto Poprad 7000 korún mimoriadnej štátnej podpory. — Mesto Kézmarok minulého roku na opatrovanie chudobných obrátilo 5777 korún. — Minister obchodu predlžil na jeden rok dovolenie na predbežné práce na vicinálnu železnicu z Dobsíny do Popradu s dotknutím nasledujúcich obcí: Dzedzinky, Imrichovec, Stracena, Dobsínska ľadová jaskyňa, Pusté pole, Vermar, Hranovnica, Kubachy a Teplica. — Starolubovenský r. k. učiteľ Augustin Kacsur prešiel do mesta Eszék, na jeho miesto vyvolený je Kolodzsej, druhý učiteľ mafašovský.

K čomu ho dohnala bieda. V Debrecine polícia chytila robotníka Juliusa Jevického, ktorý z debrecínskych cintorínov nočnou hodinou odnášal drevené kríže a pomníky a doma nimi kúril. Vyhováral sa tým, že ho vo veľkej zime bieda prihnala k tomu.

Nocľah v stohu. Z Nitry oznamujú, že prievádzská olejová fabrika 2. februára signalizovala oheň a vysvitlo, že horí jeden stoh slamy. Žandársky strážmajster, ktorý viedol stopovanie, cez poludnie chytil 20-ročného baníka Jozefa Čuku, ktorý rozpovedal, že sa predošlý večer vťahal do stohu slamy a tam chcel prenocovať. Lenže v treskúcej zime nevedel zaspať, preto v noci vyšiel zo slamy a prechádzal sa okolo stohu. Vtedy spozoroval, že stoh má ešte jedného obyvateľa. Čuka zobudil neznámeho človeka, ktorý mu za to vynadal, načo sa pobili a on, Čuka, neznámeho človeka tak ovalil pästou po hlave, že tento klesol na zem. Keď Čuka videl, že neznámy človek už nežije, vopchal ho do stohu a i on sa späť vťahal do slamy, ale zaspať ani potom nemohol. Keď rano vyliezol zo slamy, spozoroval, že neznámy človek, o ktorom si myslel, že ho zabil, ešte chrčí. Vtedy sa rozhodol, že stoh podpáli. Toto aj urobil a ušiel. Žandári s mládencom išli ku zhorenému stohu a na označenom mieste skutočne našli zhorenú ľudskú mrtvolu.

HOSPODÁRSTVO.

Potrava včiel.

Včely, dľa ich pohlavia, veku a čiastky roku rozdielnu potravu potrebujú. Ich potravou je: med, prášok z kvetu a voda.

Pre mlad z medu, kvetového pelu (prášku) a z vody robotné včely pripravujú akúsi kašu, ktorú dopoly ztrávenú dávajú mladí do buniek.

Vyľahnutá robotná včela v lete sa uspokojí aj s horším medom, ale cez zimu má mať čím najčistejší a najjemnejší, taký, aby z neho čím najmenej výkalu ostalo. Toto je preto potrebné, aby robotná včela svoje bydlisko nemusela zašpiniť. Mimo medu robotné včely potrebujú aj niečo kvetového pelu, z ktorého sa zčiasťky samé živia, z druhej čiastky ale pre mlad pripravujú z neho potravu.

Trúdy sa len čistým medom živia.

Potravou matky je tiež len čistý med. Pre pupy, z ktorých sa matka vyvinuje, robotné včely tiež pripravujú takú kašu, ako pre samé seba, lenže jemnejšiu a záživnejšiu. Vodu na to potrebujú včely, aby ňou zhustnulý med rozriedily a aby pre mlad zhotovily už spomenutý pokrm.

Cez leto včely trovia pomerne veľmi málo medu. Ešte len aj tej najľudnatejšej rodine postačí niekoľko kilogrammov. Ale tým viac ho potrebujú na jar, keď sa mlad vyvinuje.

Včelár teda najlepšie urobí, keď v jaseňi toľko medu nechá svojim včelám, aby im to až do mesiaca

mája postačilo. Ak sa v jaseňi zle postará o ne, alebo ak svojim včelám viac medu odobral, ako by bol mal, na jar ich musí krmiť. Takým rodinám, ktoré nemajú žiadneho medu, treba dať čistý med, ktoré ale ešte majú volačo medu, tým dávajme trochu preriedený med.

Kto je prinútený svoje včely chovať, ten nech nebude skúpy, ale nech im dá potrebnú potravu v hojnosti, bo včely musia aj samé žiť aj mlad chovať. Včely nikdy nechovajme vo dne, ale vždy len na mraku a to preto, bo sa na taký med, ktorý vo dne dáme do úľa, ľahko nanosia cudzie včely.

Detva (zvol. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Vysokoctený pán Redaktor! Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom milom Kresťane.

Za povinnosť si pokladám na vedomie dať našim bratom a priateľom, že náš mládenecký spolok 28. a 31. januára vydržoval veľmi podarené, ochotnícke divadelné predstavenie. Prednesený bol obraz zo života: «Križ pod lipami», od Urbánka. Zástoj svoj sice na podiv šikovne zaplnili všetci herci roľníckej mládeže, predsa však zvláštnu nadanosť prejavili: Margita Kónópka: manželka Dančová, Jozef Ďurica: Dančo; Jozef Duduc: Matej; Vilma Bysztrianszky: Zuzka; Franc Babic: Klepáč; Mikuláš Ďurica: Klepáčov tovaryš. Početné obecenstvo obidva razy celkom naplnilo divadelnú sieň a pod hlbokým dôjom veľmi poučného predneseného obrazu, jako tiež obratnosti krásodušnej detvánskej mládeže príjemne trávilo nezapomenuteľné chvíle tejto kresť. sociálnej schôdzky. Radosť bolo vidieť krotkú, veselú zábavu ináč široko-ďaleko osočovaných «ozrutných šarvancov Detvy, ktorých na svojich mohutných prsiach nosí a dojí vysoká Polana». Detva má aj dary, poklady, jaké videl v nej výrečný básnik a označil slovami: «jako by Detva obrov nemala, mať zrodila v poli syna, trávovú plachtu porozvíjala, z buka na buka ju pripína; mať znie, a kto to dieťa čičíka? šum lísta storočných bukov. A k jakej piesni dieťa privyká? vietor duje hyrou hrubou. A pekná pieseň šumnej matere, mladistvú dušu len s krásou mieri, aby celkom syn nezdivel», preto potom z krásnych úst pieseň sa rojí, veď planý človek nemá žiadon spev. Áno, Detva má ešte vždy Eleny a šumných Martinov. Aj bude ich mať, kým ducha v nich šľachtit budú takí vrstovníci vodcovia, jako predseda spolku pán Mucko *Laššovský*, syn ctenej obchodníckej rodiny Laššovských a o ľud zaujaté kňazstvo 15 tisíc duší počítajúcej, po lazoch pod Polanou roztrátenej farnosti Detva. Rodičia, buďte povďační a priateľom vašich synov a dcér do ich vnímavých srdce dajte zaštepíť mravnosť a šľachtit ich duše vierou «križa pod lipami», veď to váš a ich osoh, vodcom len milé namáhanie je za to odmena.

S kresťanským pozdravom

Bysztrianszky.

Najväčšie úspechy,

ktoré už od predošlého stoločia trvajú a ktoré dľa zásluhy dosiahly Fellerové Elsa-Praeparáty, samy sebou donášajú, že rozličné, becné podobné padelania prichádzajú na tržisťe.

Len tá okolnosť teda, aby sme etených čitateľov upozornili, aby sa skrze

žiadne hlučné jarmačné rek'amy,

skrze žiadne, keď aj podobné padelania svádzaf nedali, nutí nás, aby sme dnes znovu, ako sa sluší v záujme dobrej veci, zcela skrovne a bez každej jarmočnej reklamy pokázali na dva lieky, ktoré smerodajnými lekárskymi kapacitami vyprobované, v tisíc prípisoch poďakovania vychválené, cez desaťročia dokázaly sa byť úplne spoľahlivými, a síce:

I. Fellerov výborný «Elsa-Fluid», ktorý, ako sme sa sami o tom presvedčili, tisíc boľasti, účinkuje liečivo, občerstvujúco, zosilňuje svaly a celú sústavu, odstraňuje slabosť údov a zapáleniny, lieči pakostnicu, rheuma, i samé zastaralé choroby, nervositu, pichanie v boku, trhanie v údoch, vytknutia, influenzu, boľastí rúk, nôh, hlavy, zubov, chrbta, krížov, mdlobu, slabosť očí, migrénu, pôsobí občerstvujúco, chorobám vzdorovite a osloboduje od mnohých neuhov. Fellerov «Elsa-Fluid» s úspechom upotrebuje aj proti kašľu, zachrípnutiu, nátku, boľeniu pŕs a hrdla, zimničným neuhom zapríčineným skrze prievan, a nastydnutie. Pôvodný je len vtedy, keď každá flaška opatrená je nápisom mena «Feller». 12 malých, 6 duplovaných a 2 špeciálne flšky franko 5 korún; 24 malých alebo 12 duplovaných a 4 špeciálne flšky 8 kor. 60 hal. a 48 malých alebo 24 duplovaných flšiek alebo 8 špeciálnych 16 korún franko.

II. Aj to vám chceme sdeliť, že tisíce ľudí proti neuhom žalúdka, krčom, nechuti k jedeniu, záhe, tlačeniu v žaludku, napinaniu, mdlobám, gŕganiu, zdutiu, tvrdej stolici, rôznym hateniam trávenia, zlatej žile, citom hnuseniam atď. s opravdovým úspechom vylicenia upotrebuje Fellerové Elsa-Rhabara Elsa-pilulky k prehnatiu. 6 škatuliek franko 4 koruny a 12 škatuliek 7 korún 60 halierov franko.

Malé objednanie na próbu každého lepšie presvedčí, ako mnoho slov. Cieľom obdržania opravdive pôvodných praeparátov list, objednanie zreteľne treba adressovať na **E. V. Feller, lekárnik v Štubici, Kostolná ulica 18. Záhrebská stolica.**

To je a ostane vždy najlepšie.

Vámosfalva (novoh. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Ráčte prosím uverejniť tento dopis v našom milom «Kresťane».

Od jestvovania nášeho «Kresťana» som jeho stálym predplatiteľom, lež nás ešte nikto neprekvapil s nejakým dopisom z našej divinskej farnosti a preto sa chytám pera ja a opíšem ten veľký žiaľ, ktorý sme cítili nad tou správou, ktorou začiatkom septembra minulého roku zarmútil nás náš duchovný otec pán dekan-farár Benedik Szokolovszky, keď nám oznámil, že nás musí opustiť a do Nyusta sa presťahovať. Bože, bolo vtedy u nás plaču a zajikania! Ako by aj nie, veď on cez 19 rokov blahonosne účinkoval u nás. Pod jeho úradovaním zvečšený a ozdobený bol náš kostol, čo veru nebola malá úloha. Založil nám aj potravný spolok a vypracoval nám aj právo ku vymerávaniu liehových nápojov. Všetky zásluhy aké zadovážil si o naše duševné a telesné blaho, v krátkosti mi nemožno opísať. Mali sme teda dostatočné príčiny k oplakávaniu nášeho vrele milovaného duchovného. Náš žiaľ ale len skoro premenil sa v radosť, keď sme sa dozvedeli, že zo stránky nášeho slávneho patronátu praesentovaný a najvyššou cirkevnou vrchostou za farára ku nám vymenovaný je pán Ján Neumann, ktorý už cez štyri roky ako neunávene horlivý kaplán blahonosne účinkoval u nás. Od nášeho nového pána farára aj so všetkým právom môžeme očakávať nielen že neunávene bude pokračovať v spasonosnom účinkovaní svojho veľkých zásluh predchodcu, lež nadovšetko že pracovať bude na tom, aby u nás hlboké korene pustila ľudu najpotrebnejšia organizácia: Katolícka ľudová Jednota. Našeho nového pána farára z príležitosti jeho príchodu privítali sme slávnostne. Ku železničnej stanici išiel mu v ústrety s početným banderiumom direktor pántva pán Ján Piller na štvorke. V prostred mestečka postavená bola veľkolepá triumfálna brána, pri ktorej pekno rečou pozdravil ho pán rychtár Michal Cineura. Pred kostolom stála školská mládež s pánmi učiteľmi a tu nového pána farára srdečne privítal pán direktor pántva. Za tým nasledovala krátka pobožnosť v kostole, po čom pán farár vo fare prijal blahoželania početných veriacich a priateľov. Všemohúci Bože posilňuj nášeho pána farára v jeho ťažkom úrade, udeľ mu hojného požehnania, aby medzi nami dlho účinkovať mohol ku sláve cirkvi a ku blahu sverného si ľudu!

Zo Spišskej Kapituly

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! prosím o láskavé uverejnenie mojho dopisu v našom «Kresťane».

Z teraz uverejnenej októbrovej zápisnice pomocného spolku kapitulskej r. k. učiteľskej pripravovne dozvedáme sa nasledujúce veci: Z pozostalosti neobého chyžňanského farára Jána Dideczkyho k základine pripojené bolo 100 korún a tak táto základina

s 2000 korunovou Vilčekovou základinou 7. októbra dovedna obnášala 21.023 korún 60 halierov. Osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy v terajšom školskom roku na podporu žiakov ústavu obetoval 2000 korún. Z toho dostali: štvrtroční: Béla Ferber 80, Eugen Gajdár 80, Rudolf Gyulai 200, Jozef Jalovecky 200, Jozef Justh 200, Ján Petrovčík 200, Eduard Remisovszky 100 korún; treforoční: Štefan Groma 140, Pavel Martinko 80; druhoroční: Bódog Grieger 80, Jozef Imrišek 130, Ján Kojst 130, Franc Laufik 100, Julius Schwarzkopf 200 a prvoročný Robert Murin 80 korún. Z Vilčekovskej základiny dostal úroky 100 korún druhoročný Albin Bohuczky. Z majetku pomocného spolku na tento školský rok spolkový výbor k podpore žiakov ústavu odhlasoval 700 korún. Z toho dostali treforoční: Pavel Csóthy 100, Jozef Vaxmonszy 100, Pavel Martinko 20, druhoročný Bódog Krieger 20 a prvoroční: Robert Bohucky 100, Ladislav Cirbus 80, Michal Orolin 130 a Robert Murin 20 korún.

Osvietený pán biskup aj v školskom roku 1912—13. obetoval 2000 korún. Od 1. septembra 1912. do 31. augusta 1913. pomocnému spolku poslali ešte nasledujúce milodary: ústredné kňazstvo 144 korún, podhradský pravotár Alexander Holénia 4.—, levočský lekár dr. Béla Bojársky 10.—, levočský dekanátsky okres 1424, trstenský dekanátsky okres 3.—, námestovský dekanátsky okres 1640, oravskopodzámsky dekanátsky okres 1096, kubinský dekanátsky okres 7.—, strednoliptovský dekanátsky okres 5.— a dolnoliptovský dekanátsky okres 872. V minulom školskom roku rozdelilo sa medzi 29 žiakov 2420 korún a na knižnicu profesorskú a žiackú obrátilo sa 132 korún 73 hal.

Na návrh levočského opát-farára Celestina Kompanyika výbor pomocný uzavrel, že k osvietenému pánu biskupovi obrátia sa s tou prosbou, aby nariadil, že by v daktorú nedefu vo všetkých kostoloch diecese vydržovaná bola offera k podpore chudobných žiakov kaptulskej r. k. učiteľskej pripravovne.

Horliteľ za katolícku výučbu.

Pýcha rolníka je chôv jeho dobytká, bo ten svedčí o tom, čo je vstave a čo vie. Mnohí roľníci ale nevedia, že na udržanie zdravia koní, na dosiahnutie rýchleho pribývania na váhe pri krmných kusoch, na zväčšenie nesenia vajec pri sliepkach a na zlepšenie dojiva u kráv je potrebné pridávať Fellerov výživný prach pre dobytok so znakom «Elsa». Tisíc roľníkov ho upotrebuje, bo tento zvyšuje chuť k žraniu, napomáha trávenie, zmožňuje najlepšie využitkovat krm, pomáha predísť moru a zosilňuje kosti, žalúdok a svaly. 5 škatúl stoja K 5.—, 1 škatula ako próbu K 1.—, pravý dostať len u lekárniká E. V. Fellerá, Štubica, Kostolná-ul. č. 18. (Záhrebská stolica.)

Svatozemského komissariátu púť do svätej zeme r. 1914. Odchod 27. júna. Návrat 31. júla. Smer cesty: loďou po dunaji dolu po Černovodu—Constanza—Carihrad—Smyrna—Beyruth—Caifa—Carmel—Nazaret—Tabor—Tiberias, (do konca po lodi) Kafarnaum—Caifa (v Galilei sdržovanie sa cez 4 dni) Jaffa—Jeru-

zalem. Betlehem—Svätý Ján—Betánia—Jericho—Mrtvé More—Jordan—Jeruzalem (v Judeji sdržovanie sa cez 8 dni) Jaffa—Beyrut—Portsaid—Kairo—Alexandria (v Kaire sdržovanie sa cez tri dni) Brin tisi—Triest—Budapest. Toto je jediná úradná bezpečná a v svätej zemi obľúbená púť. Cena púte: I. trieda 900 kor., II. trieda 700 kor., III. trieda 350 korún s celým zaopatrením z Budapešte a z piatky do Budapešte. Prihlásiť sa možno: Budapest, II., Margitkörut 3.

ANEKDOTY.

To je už inšie.

Hájnik (kričí): Ohó, pán wandrovník, tu neslobodno kúpať sa.

Vandrovník: Prosím, však ja nie kúpať, ale utopiť sa idem.

Hájnik (pokojne sa vzdalujúc): No, to je už inšie.

Figliar postavač.

Policajt: Čo ste vy?

Postavač: Drotár.

Policajt: Ale však ani drótu nemáte.

Postavač: Nuž prosím pekne, od tej doby, čo sa bez drótu telegrafuje, aj hrnce sa bez drótu drotujú.

Prekabátený liberál.

Liberál panák príde k holičovi a pýta sa ho: Počujte, pán holič, prv než bych si vám tu sadol, odpovedajte mi na jednu otázku: Či ste vy už holil opicu?

Holič (vážnou tvárou): Ešte som neholil opicu, ale nech sa vám páči sadnúť si, oprubujem, snáď to len uhádnem.

Čo robil Lot?

Učiteľ: No Gustinka, čo robil Lot, keď na Sodomu a na Gomoru ten sírkový oheň začal padať?

Gustinka: Pre hasičov bežal!

Odkazy redakcie.

J. S. Cs. Daj Vám Boh hojného požehnania za Vaše ustávanie. Bodať by Váš pekný príklad mnohí nasledovali. 22. K. sme prijali a vyslovujeme Vám opätne vrele vďaky.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 11. februára.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	---	---	---	kor. 23 70—24 30
» stolnobelohradská,	---	---	---	« 23 35—24 15
» peštianska,	---	---	---	« 23 45—24 20
« banátska,	---	---	---	« 23 45—24 20

Raž prvotriedna	kor. 17.75—17.85
„ druhotriedna	„ 17.65—17.75
Jačmeň prvotriedny	„ 14.15—14.70
Ovos prvotriedny	„ 15.70—16.90
„ druhotriedny	„ 14.00—14.50
Otruby drobné	„ 8.70—8.90
„ hrubé	„ 9.10—9.20
Kukurica	„ 13.60—13.80

Múka pšeničná:

c.	0	1	2	3	4	5	6
K.	18.20	17.90	17.60	17.00	16.50	16.00	15.50

c.	7	7½	8
K.	14.30	13.60	6.80

Za 50 kilogrammov i s vrecem.

Strova:

Hrach lúpaný	kor. 29.00—56.00
Hrach nelúpaný, čistý	„ 30.00—32.00
Fazula strakavá	„ 18.00—20.00
Fazula veľká biela	„ 23.50—24.50
Šošovica čistá	„ 40.00—76.00
Mak	„ 72.00—75.00
Rasca (kmín)	„ 78.00—81.00
Proso	„ ————
Konopné semä	„ 26.00—26.5
Zemiaky (hornouhorské) biele	„ 4.20—4.30
Zemiaky (hornouhorské) ruzové	kor. 4.70—4.90
„ „ žlté	„ 5.70—5.90
Datelinové semä červená datelina	„ 150.00—180.00
„ „ lucerna	„ 120.00—170.00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor. 127.00—128.00
Slanina mestská 4-kusová	„ 102.00—103.00
„ „ 3-kusová	„ 112.00—113.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor. 41.00—46.00
„ „ White-Star (***)	„ 36.00—40.00
Cukor v klobúkoch	„ 80.50—81.00
„ kockový	„ 82.50—83.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	„ 56.00—57.00

Ľadislav Germán Singerove šijacie stroje!

ústav umeleckých kostolných tovarov, VIEDEŇ VII., Mariahiferstrasse 96.

Jediný chýrny obov uhorský vo Viedni.

Ku zariadeniu kostolov a kaplniek v bohatom výbere a pri najvýhodnejších cenách odporúčam nasledujúce predmety: omšové rúcha, pluviale, ornáty, baldachýny, zástavy, um. čipky, hudobné látky, valchy zvláštneho dorobu, ciboria, monstrancie, lampy večných svetla, svietniky, kadidlá, atď. Sochy svätých, obrazy križovej cesty. — Jedným slovom všetky predmety k zariadeniu kostolov. — Uznávaná spoľahlivosť. Pre ná a solidná výluha.

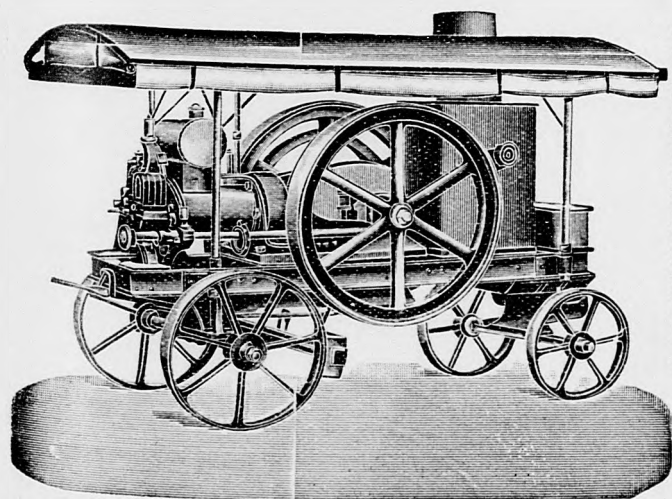
Najnovší obrázkový cenník, na žiadosť rozpočet a hotová zaslanka vzoriek.

Jozef Habán Budapest, VII., Almásy-tér 14.
Obrázkový cenník pošlem na žiadosť zdarma.

Oznamy prijíma administrácia „Krest'an“
Budapest, Szentkirályi-utca 28

Friedrich Karol Hagenauer
kostolnych obrazov maliar na skle.
Budapest, VIII., Gólya-u. 44. sz.
Stará spoľahlivá katolícka firma! — Ochotne posluži s cennými rozvrhmi!

Kreštania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

Stroje pre hospodárstvo

parné, benzínové, motory, pluhy, sejačky, mlátačky, fukáry atď. dodá vam najlepšie a najdokonalejšie za miernu cenu, našská kresťanská firma:

F. Haša
továreň strojov hospodárskych k. sp.
Trnava (Nagyszombat)

Známo je vôbec
že len
Ludvika Kállai-ho
motorfabrika
Budapest, VI., Gyár-utca 28.

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motor mlátiace stroje. Po celej krajine pochvalne známych najlepších a najjednoduchších, pôvodných Ludvika Kállai motorov prosíme žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabrikú netreba zameniť s druhými firmami pod menom Kállai.

Netreba viac ísť do mlyna!

Bo každý hospodár, ktorý si kúpi tento stroj, vtedy a toľko môže mliek, koľko potrebuje vyne tomu, že by toto melivo bolo horké a mlynarovi tiež nič nemusí platiť následkom čoho kúpený stroj vyplatí sa sám od seba. Na tomto stroji možno mliek krúpy akékoľvek fajnosti bo sa dá ľubostli regu lovať môže. — Cez jednu hodinu možno naňom smleť 30—40 kgr. kukurice. — Smestia sa doň na ráz 4 litre kukurice. Stroj s kolesom váži 14 kgr. V hospodárstve vach je neoceniteľný. Okrem kukurice mož no na ňor mliek aj jačmeň, raž a žito. Objednať ho možno aj so zaobalením za 20.— K. Pr

objednaní 10.— Ktrebaposlaf. Objednávania vopred prima.

HANNS KONRAD
veľkého obdodného domu osada 12
Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K. na I. poschodi
Cenník s 5000 vyobrazením na žiadosť posla sa zdarma.

Kriegnerov
Reparator

s istotou pomáha v chorobách, lámky, pakostnice, reumy, ischiasu, pichania, lupária, klania, bolenia v križoch, drieku a kosfach atď. Od desaťročia vypořbovaný, mimoriadneho pôsobenia liek a koľko tisíc ľuďom skutočne aj pomohol, toho dôkazom sú nepočítané listiny uznania a povďačnosti — V nemocnici sv. Rochusa previedli s ním pokusy v 132 pádoch a z pomedzi tých 126 nemocných prepustili ako úplne vzdravených. Cena 1 malej flašky Kriegnerovho Reparatora 1 koruna, veľkej flašky 2 koruny v lekárňach, ponevác ale predchádzajú už aj padelaná, najlepšie je na vidieť po pošte, s poštovou dobierekou objednať 5 malých flašiek za 5 kor. alebo 3 veľké flašky za 6 kor., ktoré franko zasiela výlučný dorábateľ:

Kriegnerová lekárna
Budapest, Kalvin-plac.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.80 K, lepšie 12 korún. Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snáh mäkké jak páper, drapané 80. 38, 42 K. — **Metove posteie.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnená perina sa ebo 1 spodná perina 130 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 15.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 50 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dla vole. Trojdilovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierekou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachel, Lobos** 134. pri Pilsen (Čechy).

Umelecký ústav kostolného zariadenia.

Vlastné dôroby! **Karol Prinner**, ma ite l knieža-prinaciálnych dvor. zisielajúc h obvodov: Brix a Anders, Zambach a Müller Budapest IV., Váci-u. 61. Viedeň IX., Maximilianplatz 3. Umelecký ústav kostolného zariadenia: Omšové rúcha, pluviálne, bald. chýny, úp né ornáry, kostolná biele izen a by, kamže, atď. Strieborný tovar kostolného náradia v jednoduchom a v najskvostnejšom vyhotovení, svičniky, kalichy, ciboria, pastorále, kríže, kadidla. Kostolné a spolkové zastavy čipky a vyšívania umeleckého vystrojenia.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel

1 kg. sivé dobré drápané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteie
z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podblavky 8 K, 8 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 13 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vráčkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobierekou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obštrny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)
Sklad: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 21.

PODIVNE LACNÉ PLOTY
Domáce dôroby!

Chruhne sa nepatrnych napodobenín!
Zriedkavej jakosti.
Velmi ľahko k upotrebeniu.
Nepočítané listy uznania dokazujú patentovaného
Hungária-pletiva z drótu
nedostiziteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarviť netreba. Cena štvorcovho metra od 32 hal. vyšej.

K objednaníu u výlučného dorábateľa:
Alexander Haidekker
Dielňa pletiva a plotov z drótu
Budapest, VIII., Űllői-ut 48/60. sz.
Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko zdarma.

Pri hroznej drahotě **SYR** zvláštnou potravnou potravných článkov hodnotu a lacnotou, v každej domácnosti tvori nevyhnutne potrebný potravný článok prvotriednej dielne liptovského ovčieho syra.

FILIP PEVNÝ
v Liptovskom Svätom Mikuláši odporúča

I. desse tnú byndzu — po K 7-50
I. výživnú a jemnú byndzu « K 5-50
II. « pika. tnú « K 5—

V jednotlivých 5 kg. diezkach rozposielanie franko ku všetkým poštovým staniciam. — Podrobné cenníky a reklam-tabulky na žiadosť zdarma a franko

MEVYHADZUJTE PENIAZE

za zlě hodinky, keď u mňa k dost nín sú 007. čísla pôvodné

Delnicke Roskopf
vačkové hodinky za 4.50 K. Tieto hodinky chodia na kameňo h ich s roj je dokonale prezkúmaný a napravený. V pád- tova nesodpovie zame-ním ho alebo vráti peniaze. Veľký výber vačkových hodiniek prsteňov, zaušnic, retiazok, ste ných hodin a ľudičkov. Iavný cenník s 5000 vyobrazeniami zdarma. K obj dnaníu s poštovou dobierekou v budapestianskej vyvoznei dom: **HANNS KONRAD Budapest, 280, Rákóczi-ut 8. N. K.** I. schodie.

Najväčší vývoz hodin Uhorska. 7

Ohlas licitacie.

V obci **Szebelléb** (hontianska stolica) dňa 2. marca roku 1914. o 10. hodine predpoludním v miestno-ťiach okresného notariátu na verejnej licitácii predá sa vodný mlyn aj s vodným právom, prítomne vlastnosti rímsko-katolíckej fary. Podmienky licitácie nahľadnú možno vo farskom úrade.